

TANTÁRGYI ADATLAP

Ágazati fenntarthatósági elemzések

BMEGT42M531

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Ágazati fenntarthatósági elemzések

Azonosító

BMEGT42M531

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

5

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>

Dr. Princz-Jakovics Tibor	egyetemi adjunktus	princz-jakovics.tibor@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan részdős képzés őszi kezdés**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **4**

Szak: **Regionális és környezeti gazdaságtan részdős képzés tavaszi kezdés**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.05.29.) az 580439/11/2024 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2024.05.29-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja: ismereteket nyújtani a hallgatók számára a fenntarthatósági szempontok integrálásának lehetőségeiről az egyes gazdasági szektorok esetében. Cél az aktuális szakpolitikák fenntarthatósági elemzési módszereivel, illetve az elemzések eredményeivel megismertetni a hallgatókat. A kurzus elején a környezetértékelési módszerek, valamint ezek ágazati alkalmazási lehetőségei kerülnek áttekintő jelleggel bemutatásra.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató ismeri a CSR vállalati gyakorlatát, továbbá meghatározó szakpolitikai dokumentumait;
2. ismeri a hazai és EU közlekedéspolitikát meghatározó ágazati jellemzőket és a közlekedés jövőbeni fejlesztésére vonatkozó főbb stratégiai elképzeléseket, jármű-technológiai irányvonalakat; továbbá a meghatározó szakpolitikai dokumentumokat;
3. ismeri a városok kialakulásának, fejlődésének meghatározó indikátorait és a városi környezet jövőbeni fejlesztésének főbb stratégiai irányait, továbbá meghatározó szakpolitikai dokumentumait;
4. ismeri a vidéki területek környezeti-gazdasági-társadalmi problémáit és a fenntartható vidékfejlesztés főbb stratégiai elképzeléseit, továbbá a meghatározó szakpolitikai dokumentumokat;
5. ismeri a hidrogén, mint alternatív energiaforrás piaci jellemzőit, alkalmazásuk előnyeit-hátrányait, továbbá a meghatározó szakpolitikai dokumentumokat;
6. ismeri a fenntarthatóság értelmezési lehetőségeit, illetve a fenntarthatósági stratégiák hazai és nemzetközi példáit;
7. ismeri az integrált vízgazdálkodás meghatározó indikátorait és jövőbeni fejlesztésének főbb stratégiai irányait, továbbá meghatározó szakpolitikai dokumentumait.

Képesség

1. A hallgató képes a CSR tevékenységek vállalati gyakorlatban betöltött szerepének elemzésére.
2. A hallgató képes a közlekedés-politikai, illetve -infrastruktúrafejlesztési vagy járműtechnológiai stratégiai dokumentumok fenntarthatósági elemzésére;
3. képes a városfejlesztési lehetőségek felvázolására, illetve a városok jövőbeni fejlődését meghatározó dokumentumok fenntarthatósági elemzésére;
4. A hallgató képes a vidékfejlesztési problémák azonosítására, illetve a kapcsolódó stratégiai dokumentumok fenntarthatósági elemzésére.
5. A hallgató képes az energia-politikát, illetve –stratégiát, beleértve az alternatív energiaforrások alkalmazási lehetőségeit is, meghatározó dokumentumok fenntarthatósági elemzésére.
6. A hallgató képes arra, hogy szakmailag adekvát módon szóban és írásban kommunikáljon, prezentáljon;
7. képes a hazai és nemzetközi szakirodalom feldolgozására és felhasználására.

Attitűd

1. A hallgató nyitott a CSR módszerek alkalmazási lehetőségeinek megismerésére, döntés-előkészítésben való fokozott figyelembevételükre,
2. nyitott a fenntarthatósági elvek gyakorlati alkalmazására,
3. törekszik arra, hogy átfogó rendszerszemlélettel vizsgálja a különböző ágazati szakpolitikákat, stratégiákat;
4. együttműködik az ismeretek bővítése, illetve a felvetett problémák megoldásában való közös gondolkodás során az oktatókkal és hallgató társaival.

Önállóság és felelősség

1. A hallgató önállóan készíti el a félév során a gyakorlati feladatot,
2. a szakterületéhez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó, elemző módszereket.
3. Felelősséget érez a fenntartható fejlődés megvalósításáért.
4. Felelősséget érez a környezeti és társadalmi szempontok fokozott figyelembevételére az ágazati szintű döntések előkészítésében.

Oktatásmódszertan

Az előadások keretében az ágazati folyamatok, jellemzők, környezetértékelési és fenntarthatósági elemzési módszerek prezentációs formában történő ismertetésére kerül sor. A hallgatók ezen kívül önállóan készítik el a gyakorlati feladatukat, amelyben egy általuk választott ágazatot, illetve környezetértékelési módszert dolgoznak fel megadott tartalmi elemek alapján.

Tanulástámogató anyagok

- Dr. Szilávik János (szerk.): Környezetgazdaságtan. 3. fejezet. (Csigéné Nagypál Noémi) Budapesti Mű-szaki és Gazdaságtudományi Egyetem. Typotex Kiadó, Budapest, 2007.
- Marjainé Dr. Szerényi Zsuzsanna (szerk.): A természetvédelemben alkalmazható közgazdasági értékelési módszerek. Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Budapest, 2005.
- Princz-Jakovics Tibor: A fenntarthatóság erősítése a vidéki közlekedési rendszerek fejlesztésében. Doktori értekezés, BME, Budapest, 2008
- Illés Iván: Regionális gazdaságtan - területfejlesztés: 6. fejezet, Vidékfejlesztés (pp. 119-137), Typotex Kiadó, Budapest, 2008
- Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái: 7. fejezet, Közös Agrárpolitika, írta: Halmai Péter (pp. 247-269), Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010

- American Journal of Agricultural Economics
- Ecological Economics
- Journal of Agricultural Resource Economics
- Journal of Economic Perspectives
- Journal of Environmental Economics and Management
- Journal of Environmental Planning and Management

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése egy összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat), illetve egy részteljesítményértékelés (házi feladat) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja egy zárthelyi dolgozat formájában. A zárthelyi dolgozat sikeres teljesítéséhez szükséges a megszerzett tudás segítségével a fogalmak helyes értelmezése, illetve fenntarthatósági elemzési módszerek (beleértve a környezetértékelést is) alkalmazási területeinek ismerete. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a zárthelyi dolgozat előtti előadásokon feldolgozott témaköröket jelenti. 2. Részteljesítményértékelés: a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg készített házi feladat vagy prezentáció készítése, bemutatása. A házi feladat vagy prezentáció tartalma, követelményei: Fenntarthatósági elemzés készítése a tárgy keretében bemutatott tématerületek közül kiválasztott egyik tématerület kapcsán.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- összegző tanulmányi teljesítményértékelés (zárthelyi dolgozat): 70
- részteljesítményértékelés (házi feladat): 30
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	91
Jeles	85–90
Jó	76–84
Közepes	63–75
Elégséges	50–62
Elégtelen	0–49

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelések mindegyike pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén a hallgató számára kedvezőbb eredmény lesz figyelembe véve. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre. 4) A hatályos TVSz értelmében a részteljesítményértékelések esetében időben történt leadás esetén a pótlási időszak végéig van lehetőség az ismétlésre, illetve javításra, amennyiben a feladatot az oktató korábban már minősítette. 5) A részteljesítményértékelések – szabályzatban meghatározott különjárás díj megfizetése mellett – késedelmesen beadható. A késedelmes beadás legkésőbbi időpontja a pótlási időszak utolsó

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
házi feladat elkészítése	74
felkészülés a teljesítményértékelésre	20
tananyag önálló elsajátítása	28
összesen	150

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőt véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 05.06-án. Érvényes 2024.05.06-tól.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A kurzus célja, tematikája, követelményrendszer. A fenntarthatóság ágazati politikái
- 2 A CSR vállalati alkalmazásának szakpolitikája
- 3 Fenntarthatósági értelmezési lehetőségei, koncepciók, gyakorlati problémák
- 4 Fenntarthatósági stratégiák hazai és nemzetközi példái
- 5 Alternatív jármű-technológiák vizsgálata
- 6 Fenntartható vidékfejlesztés szakpolitikája
- 7 Integrált vízgazdálkodás
- 8 Okos városok
- 9 Jelenkori hazai és EU közlekedéspolitika fenntarthatósági elemzése
- 10 A hidrogéngazdaság szakpolitikai háttere

További oktatók

Dr. Princz-Jakovics Tibor egyetemi adjunktus / senior lecturer princz-jakovics.tibor@gtk.bme.hu

Dr. Bartus Gábor egyetemi adjunktus / senior lecturer bartus.gabor@gtk.bme.hu

Dr. Szabó Mariann egyetemi adjunktus / senior lecturer szabo.mariann@gtk.bme.hu

Dr. Ijjas Flóra egyetemi adjunktus / senior lecturer ijjas.flora@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.